

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок ч. 10. П. пов.
Конто пост. швед. 147.322
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем.
Рукописи не зберігаються.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 8-00 зл.
Чвертьрічно 15-00 „
Піврічно 28-00 „
Річно 50-00 „

ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці і Канаді Франції, Голландії, Бельгії 26 фр. 50-траві 75-т зл., Німеччині 750 мар., Швейцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 750 зл., Астрії 750 зл., Швейцарії 1 зл.

Телеф. Редакції 29-41.
Друкерні 28-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

Не забудьте,

що найдаліше до дня 25. грудня ц. р. можете викупити свою будинкову полісу в „Дністрі“ на 1931 р., бо інакше забезпечення Ваших будинків перейде по закону в цілості до П. З. У. В.

„Високий уряд уже подбає“...

Варшава, 10. грудня 1930.

В історії українських парламентарних відносин у колишній Австрії, особливо в часах довготривалого панування кабінету графа Таффго, коли нашу парламентарну репрезентацію зведено до мінімуму і то з участю так званих рутенських мамелюків, — утерлася приповідка, що „die hohe Regierung wird schon trachten, inwieferne die Ruthenen existieren sollen“ (високий уряд уже подбає про те, наскільки русини мають існувати).

Наше громадянство в Галичині не було тоді політично вироблене і по перших явних змаганнях нашої галицької парламентарної репрезентації в кромерізькому парламенті в 1945 р. а рішучим домаганням поділу Галичини на східну українську і західну польську і вже менше рішучим поставленням цієї справи в першому галицькому сеймі з початку 60-их рр. мин. століття — пізніші українські (по тодішній назві руські) послы — політично рівнож малосвідомі — розміняли цю справу для нас цінну монету на дрібні гроші, корачиши перед віденським урядом і домігшись вислугувачства йому майже безплатно. Тоді то і зродився на галицькій землі політичний опортунізм, що з деякими змінами перетривав до упадку старої Австрії.

Розв'яз нашого національного життя у всіх сферах його діяльності від 90-их рр. XIX віку і в першому десятилітті XX. а., а зокрема з часу утворення в Галичині новочасних політичних партій та адемократизування парламентарного устрою в Австрії — видвинув знову на денне світло наші національно-політичні, культурні і господарські домагання. Поруч теоретичного відродження ідеї української державності в програмах усіх трьох галицько-українських партій, як практичне максимальне домагання видвинув зовсім поділ Галичини і створення з українських частин Галичини в Буковині окремої української провінції в Австрії.

Українська політична течія розділялася тоді формально на два струмочки — типово опортуністичний, яким брив унесь час пок. Олександр Барвінський і так званої принципіальної опозиції, яку вели довгі часи Юліан Романчук, д-р Кость Левицький та пок. д-р Євген Олесницький. Ол. Барвінський ішов майже само за урядом і дрібні речі просто вижебрував, не маючи ніякої більшої підтримки в народних масах. Ол. Кость робив це він — думаю — в добрій вірі, вважаючи свою тактику в даних відносинах за найбільш доцільну.

Три інші наші звичайні й заслужені політичні мучі зймали вправді формально з наведеною на вступі засадою про становище уряду до українців, але на практиці я вони вели дрібну опортуністичну політику, особливо від часу, коли в більшій чи меншій мірі понали під вплив політичного меклера австрійської школи, пок. Миколи Василька. Як реальні політики рахувалися вони з фактами, виходили із преміс, що треба використати кожне політичне положення австрійської держави, особливо в скрутних для неї хвилинах, і цим алобували також деякі уступки в користі для нашого народу. Означену засаду „високий уряд і т. д.“, аложено в Галичині до політичного димусу, а тільки на Буковині, завдяки М. Василькові, перетривала вона аж до 1918 р. Наша галицька суспільність і її політичні керівники думали до кінця, що ведуть самостійну національну політику, а опортуністичні відхилення проміжників знаходили о-

Центральний Кооперативний Банк „Краєвий Союз Кредитовий“

у Львові, Ринок ч. 10 (ч. телефону: 433 — Конто Постової (Позички) ч. 147.467).
Як Центральна Каса українських кооперативів приймає вкладки ощадності, забезпечує їх у твердій валюті та поміщує у наших кооперативах, щоб піднести господарський розвій українського народу.

правління у великій більшості нашого свідомого громадянства.

В Польщі все те аминилося. Осередок держави в котрій тепер живемо, переісся значно на схід і зі сходу прийшли ідеї та засоби, незнані давньому європейському парламентаризмові. Ми самі пережили сироби створення власної держави і велике дихотія після них, що триває у нас ще й досі. Наше положення в Польщі в порівнянні до положення за Австрії загально відоме. Свою боротьбу за існування нашої нації на її західних областях з колишнього наступу перемінчили ми в затяжну боротьбу позиційну і стратили вже багато давніх своїх позицій.

Наша боротьба в польському парламенті дається швидко від кількох літ. Про неї в другому парламенті не багато прийдеється говорити. Галичан там не було, а наші коннаціонали з північно-західних земель були без усякої політичної підготовки і парламентарної традиції, в додатку виховані на вігілістичній російській культурі та зовсім неосвітані зі своєрідною польською психікою. Скоки від опортунізму за премієрства Сосновського до спозиції в часах володіння Хієно-Пієста скінчилися розпорощенням тодішньої української парламентарної репрезентації на дрібні гуртки і частини, що скомулівувалися. Практичних, а тименше ідеологічних користей не лишила вона ніяких, а тільки — може й нехотючи — приготувала ґрунт для політичної гнилі, якій на Волині патрують члени дефензиви і всякі Сегейди та Певлі.

Третій з черги польський парламент був уповні безсильний. Його польська більшість вела вправді боротьбу з фактичною диктатурою марш. Пілсудського для зовнішнього збереження боляй омані парламентаризму в демократизму, але в дійсності панували полковники й генерали, не рахуючись зовсім зі сеймом. У тих відносинах ролі нашої репрезентації була незавидна, ми не знаходили в польському парламентарному розгаразні ніякого твердого ґрунту для своєї практичної діяльності. В історії залишилась хіба наша правдо-державна декларація, як наш моральний політичний капітал на будуче. Бо з нашого фактичного становища до біжучих практичних потреб не вийшло на ділі в попередньому сеймі нічого.

Теперішній польський законодавчі установи є „свої“. Відомими шляхами і способами „вийшла“ польська озворозна більшість, здійснювана по військовому, під командою полковників і генералів. Не буде розбійних доріг між парламентарною більшістю і урядом. Сейм і сенат будуть виконувати прикази і легалізувати „свої“ уряд. Буде одна воля й одно діло Пілсудського, Славєка і Снітальського, що ваяли на себе відповідальність перед сучасністю і майбутністю.

В сеймі є тепер тільки дві сили: правляча більшість — Безпартійний Більок спілчаний з урядом — і вшохпольська опозиція, яка вагляє до змагання до того, щоб перейняти спалшину по сучасній верховодії більшістю. Має йти „саванція“ у всіх ділянках. Чи вдасться її перевести — сумнівається.

„Кружок Механіків“ і „Мистецький Гурток“

Т-ва У. С. П. „ОСНОВА“

улажують в суботу дня 13. грудня 1930 р. в салих „Народної Гостиниці“, вул. Кошівська ч. 1 а.

Чайний Вечір

Початок в годині 7. вечір.

1061 2-2

Чи справді ліждуться, можна оправдано сумніватися.

Польська парламентарна лівиця розбита й обезсилена. Веде її по правді тільки жиніє польських соціалістів, найінтелігентніша група лівиці. Радикальні польські селяські угруповання — Визволені і Хлопські Стронніцтво та кулацький Піст — будуть маркувати опозицію, а зрештою не виключає, що частина хлопських демократів зійде стаяу Яна Домбського знайду шлях порозуміння з теперішньою більшістю. Зміна і значне загострення регуляміну праці сейму і сенату докічат свого і сенікличнимі панамі на польській парламентарній арені будуть на найближчий час ті, для яких зроблені вибори. Берестя і всі інші відомі виборчі та повибірчі причадали покищо не оплатити реальних політичних відсотків.

Так говорять факти і з їх навізничною логічною послідовністю ми мусимо рахуватися. Маршалок Пілсудський може нияі трагедувати висказ, несудно приспівувавши французькому королеві Людовікові XIV., „l'etat c'est moi“ (державка — це я) на: „Польша — це я“.

На наших очах відкидають часи 18-го віку, прикрашені фіговим листком сучасного своєрідного польського парламентаризму, позначеного європейських демократичних державках. Уряд хоче забрати у свої руки якнайбільше ділянок сучасного життя і очевидно і нашу справу. Як „робиться, маємо докази з вибором Певних на Волині, як представником іккамероналів українців, і з вибором Бачинських в Галичині, як представником іккамероналів русинів, та безліч фактів з кожної ділянки.

Положення нашої парламентарної репрезентації у Варшаві стало далеко тяжче, але менше складне, як давніше. Довелеться їй пристосуватися без ілюзій до нових фактів і новостворених обставин та керуватися не так почуттями, як разліє і єдино холодним розумом. Очевидяки, не може й не повинно бути місця для шкідливого опортунізму, хибного з психологічних мотивів і з фактів нашого дієсного життя.

В українському національному таборі в межах Польщі мамелюків не буде, як було колиш за Австрією. Ця столітня важка політична школа життя ледно зробило. В невимовно тяжких обставинах буде наша парламентарна репрезентація ретинком домагання і змагання нашого народу, обмежуючи силою фактів часто свою ролі до ролі бистрого обсерватора, що тільки збирає доповіді, а не може нічого практичного зробити. Не повторить вона ніколи колишнього австрійського „die hohe Regierung wird schon trachten...“

Посох д-р Степан Баран.

Білоруси у рядянських в'язницях.

„Народні Звон“ подає, що в СРСР перебувають у в'язницях такі білоруські діячі: б. прем'єр білоруської республіки, Цвікуніч, проф. Ластовський, Смолиць, Красновський, Лєсік, Некрасевич, б. комісар Пришєнов, Адамович, проф. Гароцький, Савицький та інші.

МИЛО ДО ГОЛЕННЯ „ТЛЕН“

в ціні зол. 1-20 за паличку, вистарчає пересічно на 1/2 року. 886

ШКІЛЬНИЦТВО ЗАКАРПАТТЯ.

Міністр Дерер про шкільну справу на Закарпатті. — Мова навчання. — Комісія для підготовки справи.

На засіданні бюджетової комісії чеського сенату говорив 9. ц. м. міністр освіти д-р Іван Дерер (соц. дем.). У своїй промові торкнувся він також справи шкільництва на Закарпатті. Тому, що авторитетні погляди промовця можуть цікавити наше громадянство, подаємо з його промови про Закарпаття найважливіші висновки.

На Закарпатті — говорив мін. Дерер — від часу його прилучення до чеської держави в освітній справі видно великий поступ. І то не тільки в цьому напрямі, що щораз більше приходить до голосу національна мова. За часів Мадярщини зуміли словаки здобути для себе около 320 шкіл, німці рівно 500, а Закарпаття не мало ні одної. В цьому напрямку зайшла велика зміна. Великий поступ видно також в участі дітей у школах. Випадає в це 10—12.000 дітей, що до школи не ходять, але й для них устроєно шкільні курси. З огляду на некорисні топографічні, географічні й комунікаційні відносини Закарпаття, куди гірші, як на Словаччині і в історичних краях чеської держави, втілення всіх дітей у шкільну науку мусить там потривати довгий час.

На Закарпатті панує, на жаль, хаос в ділянці мови навчання. Один учитель учить по українськи, другий по російськи, кожний відповідно до своєї політичної орієнтації. Цей стан не може довше тривати. Мусить зробити порядок. Рішення, в якій мові маєтись в школах учить, лежить в руках населення Закарпаття. Цього не можна рішити наказом з Праги. Обов'язком держави є тільки допомогти в цій справі і її підготувати.

Міністр Дерер задумує вже в найближчому часі скликати для підготовки цієї справи комісію, до якої покличе представників напрямків українського та російського й об'єктивних фахівців. Комісія матиме дорадчий голос і її обов'язком буде справу передискутувати й підготувати так, щоби вже небаком можна було зреалізувати першу частину автономії Закарпаття і щоби справа мови могла бути вирішена без ніяких труднощів. — Це на думку міністра, одиноким правильним шлях для шкільних органів на Закарпатті.

До українських радних!

З нагоди укладання громадських бюджетів.

В часі від 15. до 30. грудня затверджують громадські ради бюджети на наступний рік.

Національним і громадянським обов'язком кожного українського радного є подбати, щоби кожна громада на західно-українських землях під Польщею вставляла у свій громадський бюджет відповідну квоту на Т-во „Рідна Школа“ у Львові, яке удержує в цілому краю школи: народні, середні й фахові, захоронки, дитячі садки, різні курси, бурси й інші виховні заведення. До цього громадські ради мають право на підставі арт. 110 польської конституції, що постановляє

„Польські горожани, що належать до національних, віроповідних чи мовних меншостей, мають рівне з іншими горожанами право засно-“

ВІД УСІЯКОЇ ПРОСТУДИ ВІДДИХОВИХ
ОРГАНІВ ТА КАШЛЮ
ЗНАМЕНИТО ХОРОНЯТЬ

Kaisera кармельки
грудні
з 3 ялицями

Можна дістати у всіх апіках
і дрогеріях. 748 9-23

увати, надаорувати і завідувати своїм власним коштом школи й інші виховні заведення, як також вільно уживати в них своєї мови та виконувати приписи своєї релігії“.

І коли тернопільський повітовий уряд рескриптом з дня 21. січня. 1929 ч. С. О. П. С. О. 541/29 поручив був усім громадським радам ухвалювати по 100 зол. на удержання польських шкіл у Німеччині, то громадські ради та українські радні мають повну законну підставу і просто моральний обов'язок вставляти в громадські бюджети більші квоти для Т-ва „Рідна Школа“ у Львові, яке є єдиним двигуном українського шкільництва й виховання на всіх західно-українських землях під Польщею.

Та обов'язком усіх українських радних є — не тільки вставляти відповідні квоти в громадські бюджети для Т-ва „Рідна Школа“, але також енергійно постояти й допильнувати, щоби повітові ради (чи повітові сесії на Волині) ті квоти доконче затвердили.

Дотеперішній досвід показав, що всюди там, де найдеться бодрі одна свідомі, енергійні люди, що допильнували справи, — такі ухвали громадських рад затверджують — звичайно — повітові ради, а навіть самі від себе ухвалюють значні субвенції на „Рідну Школу“. Ось приклади в золотих:

М. Рогатин 1.000, пов. рада Рогатин 1.450, громади Рогатинщини 5.430, м. Зборів 1.000, пов. рада Зборів 700, м. Яворів 1.000, пов. рада Яво-

НА СВ. МИКОЛАЯ

купиш відповідний дарунок найдешевше
в Дрогерії ШТАВБЕРА, Львів,
Коперника 14.
(напроти Кіна „Коперник“).

рив 500, м. Борщів 1.000, м. Тернопіль 800, м. Городенка 421, м. Самбір 200, пов. рада Самбір 100, м. Рахів 250, м. Коломия 300, м. Надвірна 500, пов. рада Надвірна 200, пов. рада Чортків 1.000, Жабів 200, Букачівці 130, Лучинці 100, Володимирівці 100 і багато інших громад.

Тому надіємося, що протягом грудня всі громади (міста, містечка й села) вставлять у громадські чи магістратські бюджети відповідні квоти на Т-во „Рідна Школа“ у Львові.

Усіх українських радних прохаємо негайно після корисної ухвали дотичної громадської ради, доконче повідомляти Головну Управу „Рідної Школи“ у Львові, Ринок 10, яку квоту ухвалено для „Рідної Школи“, щоби Т-во задалегідь знало про це, і відповідно до того могло нормувати свої видатки.

ГІНЕКОЛЬОГ-ОПЕРАТОР

Д-р К. Воевідка
СТАНІСЛАВІВ, вул. ЛІПОВА Ч. 1.

— виїхав —

вернеться з початком січня.

1045 2-2

Бурмістр злодій.

Суд у Вейгерові засудив б. бурмістра свого міста Кручинського до крадіж грош. грошей на 4 роки тюрми і 1000 зол. кар. а в урядовці віз 3 літ до 7 місяців тюрми.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 14. ГРУДНЯ 1930.

АЛЬФОНС ДОДЕ.

80)

МАЦІЦЬКИЙ

ПОВІСТЬ.

Коли я бачив його простягненого на канапі, страшенно блілого, сонне марево ще раз промайнуло перед моїми очима. Та майнуло блискавкою... Якимись майже одночасно встав і побачивши мою перелякану міну, почав сміятися:

— Це нічого, смішаю! Трохи перетомився, бо працював в останньому часі за багато... Тепер, коли маю посаду, зможу трошки відсипнути і за тиждень буду здоровий.

Він сказав це так природно і з таким усміхом, що мої лиховисні побоювання розвіялися як тіл. протягом місяця подібна думка не тріожилла мене своїм жалібним крилом...

На другий день я пішов до інституту Улі. Не вважаючи на таку помпатичну назву „інституту“, була це собі шкілька для забави, ведена підстаршуватою дамою, яку діти називали „Миленькою“. Ходило туди з двадцять пущівірів, гактих, що приходять до школи з молочною пляшечкою і вітрилом, яке повіває від штапиків.

Так виглядали мої вихованці. Пані Улі вчила їх співати, а я відкривав їм тайни азбуки. Крім цього я мав обов'язок доглядати за ними на перервах на подвір'ї, де були курки і один индик, якого це товариство сильно боялося.

Іноді, коли на Миленьку находив приступ подагри, я мусів також підмітати класу, що може не було справою відповідною для вихователя класу, але я виконував її без нехиті, бо був дуже шасливий, що можу заробляти на себе...

Вечором, коли я вертався до хати, на мене ждала вже на столі вечора і Якимцьо в ролі мамі...

Після вечері — маленький прохід по саді, а відтак засідання при домашнім огнищі до пізньої ночі...

Так виглядало наше життя.

Вряди-годи діставали ми лист від тата або мамі і тоді це була велика подія. Мама мешкала надалі у вуйка Баптиста, а тато вічно їздив як агент від фірми з винами. Інтереси не йшли найгірше: довгі з доби Ліону були вже в трьох четвертинах сплачені. За рік або два, коли всі рахунки вирівнюються можна буде знову подумати про те, щоби всі почали жити разом...

Я був тієї думки, що можна було вже тепер викликати маму, щоби мешкала з нами, але Якимцьо був проти цього.

— Ні! ще не тепер — казав він дивним тоном — ще ні... заждіть трохи!

Ця відповідь, вічно та сама, кривавила мені серце. Я думав тоді: „Він не довіряє мені...“ лякається, що я знову вступлю якусь дурницю, коли мама вже буде з нами... Ось чому він хоче ще заждати...

Та я помилявся. Якимцьо не тому казав: „заждіть!“

XV.

Читаю, коли ти людина без ніяких пересудів і смієшся із снів; коли серце твоє ніколи не зачепило — але так, щоби ти аж крикнув — від прочуття щодо прийдешнього; коли ти людина позитивна і маєш залізний мозок, що приймає виключно враження з дійсності, а не маєш у ньому ні зерна забобону; коли ти в ніякому разі не хочеш вірити у надприродні явища — то не читай далі одних споминів. Те, що хочу сказати в цих останніх главах — правдиве, як вічна правда, але ти не повіршиш.

Було це 4. грудня...

Я вернувся з інституту Улі раніше, ніж звичайно. Вранці, коли я виходив, Якимцьо лишився в хаті, нарікаючи на велику перевтому; я квапився, щоби побачити, як він себе почуває. Коли я преходив через сад, майже не наступив на ноги п. Пільоа, що стояв під фіговим деревом і розмовляв пошепки з якимсь присадкуватим і лабатиш добродієм, що з великим зусиллям застібував свої рукавички.

Я хотів сказати: „вибачте!“ і пройти мимо, але готелар випередив мене:

— На одно слово, пане Даниле!

І звернувшись до другого добродія пояснив: — Це саме той молодий муштина... Гадаю, що ви повинні би його попередити...

Я зупинився сильно здивований. Про що міг цей баняк мене попереджувати? Про те, що його рукавички є за тісні на його лаби? Я-ж сам це і так бачив!

Хвилини ніякової мовчанки. Пільоа задер голову до неба і оглянув своє дерево так, наче би шукав на ньому фіг. А добродія з рукавичками все ще сіпав за гудзика. Нарешті він рішився промовити, не випускаючи з пальців гудзика:

— Пане! від двадцяти літ я відвідую як лікар цей готель і почувую себе в компетенції заявити...

Я не дав йому докінчити речення. Коли я почув ці слова з уст лікаря, я догадався всього:

— Ви прийшли до мого брата? — спитав я тремтючи — він поважно хорий, правда?

Гадаю, що цей лікар не був злою людиною. Та чомусь у цій хвилині він журився головню своїми рукавичками і зовсім не думав про те, що звертається до дитини, вихованої Якимцем. Не пробуючи злагодити свого удару, сказав брутально:

— Чи він хорий? ще й питаєте? Він не переживе цієї ночі...

(Позначення літер.)

ДИВАНИ ХІДНИКИ стрижені КАПИ на столи, ліжка і отамани, ФІРАНКИ

в величезній виборі

ПОРУЧАЄ

ФАБРИЧНИЙ СКЛАД

**ЛІНОЛЕУМ І ЦЕРАТ
ЛЕОПОЛЬД ГААС**

Львів, ЛЕГІОНІВ 3. Тел. 16-45

ОСТАННІ ВІСТІ

МАСОВИЙ ПРОЦЕС У СТРИЮ.

96 обвинувачених.

ПАТ повідомляє зі Стрия: Під датою 12 грудня: Оноді відбулася перед повітовим судом у Стрию розправа проти 96 обвинувачених. Їх закидають, що основували, вербували та надали до тайного українського товариства, яким, на основі акту обвинувачення, є т-во українських пластунів у позашкільному віці, що існує в Стрию. Обвинувачені переважно студенти вищих шкіл і рекрутуються теж споміж робітничої молоді. На розправі переслухали кількох свідків, головних функціонерів поліції. Вони, нібито, як твердить ПАТ, ствердили, що організація, до якої належали обвинувачені, існувала як секція Т-ва охорони й опіки над молоддю у Львові, філія в Стрию. Оборона покликає багато свідків. Розправу відложили до 13 грудня.

Д-р Д. ГАМЕР

Спеціаліст жіночих недуг і акушер
КОЛОНИА
вул. Красинського ч. 1. (побіч „Gwiazdy“)
ординує як данише.

АРЕШТУВАННЯ У СТРИЮ.

ПАТ повідомляє зі Стрия: Слідчий виділа держ. поліції викрип українську військову організацію, що працювала на тамошнім терені. Арештували Петра Ришчу, учня торг. школи, Юл. Майду, Юл. Рушику, Ст. Луцику, Ол. Бодяра та трьох учнів 8-ї гімназії. кл. Вас. Яськова, Ром. Лебидовича і Юл. Ванчука. Вони будуть обвинувачені у злочині з § 58. к. з. Ведуть слідство.

АМНЕСТІЯ В ПОЛЬЩІ.

У політичних колах Варшави зачувати, що гряд виступить із ініціативою загальної амністії в Польщі. Амністия торкалася би теж пропусків у виборчому часі. Амністийний акт торкався би теж берестейських в'язнів, проти яких адержали би карні справи і процеси не відбулися би.

КОМІСІЯ УХВАЛИЛА ЗМІНУ СОЙМОВОГО РЕГУЛЯМІНУ.

Для 12 грудня регуляційна комісія ухвалила остаточно проект змін регуляміну соймових нарад. У 33. уст. прийняли поправку реф. Подольського: Маршал сойму може скресанити з протоколу та стенограму звороти суперечки з обов'язком вірності для Річипосполитої означеним в 89 уст. конституції. Комісія скресаняла

Спробуй раз

а постійно будеш пити

Чай Ліптона.

Пантофлі домашні

Теплі! Приємні! Вигідні!

5'90



Прегарні філанові дом. пантофлі з хром. підош. для дітей.
век. 21-26 вз. 5'90
27-30 вз. 6'90

7'50



Незвичайно швидко з хром. підошвою в різних кольорах.
век. 36-42

6'90



Тепленькі і дуже сильні шкарпетки підшитою найпрактичнішою для дітей.
век. 21-24 вз. 6'90
25-26 вз. 7'90
27-30 вз. 8'90
31-35 вз. 9'90

7'90



Деш. теп. і пр. вз. 7'90 з обп. і тер. зап. 8'90 з шп. і шп. 11'90 вибаг. якості 16'90 величина 36-42

15'90



Для вибагливої пани елегантні і швидко з хром. підошвою в різних кольорах.

9'90



Найдішні дом. пант. для Панів з обп. і тер. зап. вибагливої якості 10'90

Для працівників в неогріваних льокалях і на вільнім, воздусі!

13'90



Теплі і пр., підошва з філану і шкіри.
век. 36-41 вз. 13'90 42-46 вз. 15'90



Для працівників на студ. днів незвич. теп. і сильні.
век. 36-42 вз. 26'50 43-47 вз. 29'30

14'50



Мельтот теплі і непром. з гум. підош. і обласом.
век. 36-41 вз. 14'50 42-47 вз. 19'30

Можна дістати у всіх філіях.

Del-Ja

теж поправку до 84. уст.: Маршал і віце-маршал одержують діти аж до уконститування нового сойму. ББ відкинув поправку 82 уст.: У звітах комісії не будуть зазначуватися внесення меншостей, за якими не заявлялася боля 16 членів комісії. Зате ввели поправку до 88. уст., яка уповажнює комісію запрошувати, послів, що не належать до комісії і дати їм право ставити внесення. Так і найменші клуби могли би працювати у комісіях.

ПІСУДСЬКИЙ ІДЕ НА МАДЕЙРУ.

Мін-ство внутрішніх справ повідомляє, що марш. Пісудський на другий тиждень із лікарем іде на південь, на острів Мадейру. Для 19 грудня марш. Пісудський приїде на станцію Ірун (фр.-іспанський кордон) а відси на Мадейру. В Іруні привітають Пісудського представники іспанської влади.

МАТИ ТА ДОЧКА ЗАСУДЖЕНІ НА СМЕРТЬ.

Перед перемиським судом ішла розправа за вбивство Йосифа Шаля, господаря з Княжич (пов. Перемишль). Слідство виявило, що Шаля вбили сокирою в стодолі жінка Тереса та Стефанія з Шалів Гамада. Сина Станіслава Шаля, на якого мати хотіла зложити вину, суд увільнив, а обі жінки засудив на шибеницю.

ВИБИЛИ ШИБИ В ШКОЛІ?

Польські джерела повідомляють, буцімто німець-колоніст Крайс із кількома співзінниками повивбивав шибів в польській школі у Вульці Сух. (Палехів). Їх арештували.

Б. довголітний заступник керманіча міського похоронного заведення

ЮЛІАН КУРКОВСЬКИЙ

повідомляє, що відкрив
ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ
у Львові, при вул. Собісько.о ч. 9.
Улаштовує похорони, переводить ексгумації і вивози тлінних останків, солідно, по найнижчих цінах і на догідних умовах.

ОБІКРАЛИ ЦЕРКВУ.

В Іванкові (пов. Борщів) невідомі злодіи викрали вікно в захристій місц. церкви та викрали з братської скарбони 175 зол.

ЗАСТРІЛИВСЯ НА ВИКЛАДАХ.

У варшавському університеті під час викладу застрівся студ. медицини Шин. У листі написав: Вислови любови для всіх і жалю до життя. Мое тіло призначую для інституції описової анатомії, для науки.

КРІВАВІ СУТИЧКИ БЕЗРОБІТНИХ У НІМЕЧЧИНІ.

У робітничих ділянках Берліна та Гамбурга прийшло до кровавих сутичок демонстрантів із поліцією. У ділянці Нойкеальн у Берліні демонстранти забарикадувалися на вулиці й острілювали поліцію. Прийшло до справжньої битви, що протяглася до пізньої ночі. Жертви є по обох боках. У Гамбурзі зібралося до сто тисяч робітників під катчем лімістити смерть робітникам, який згинув мін. вістірка у сутичці з поліцією. Юрба наступала на урядові будинки. Поліція усталила на кривавих держ. будинків скоростріли й острілювала робітників. Було багато вбитих робітників, а ранених є ок. сто.

СИН ГАНДІЯ ПОМЕР У ТЮРМІ.

З Лондону повідомляють, що велике обурення викликала вістка серед індійців, що Ганді син помер у тюрмі. Він для протесту проти злого трактування у тюрмі не їв нічого 60 (?) днів і помер. Тіло помершого віддали рідні. Урну з попелом затопили в Гангесі.

Найліпший лік проти кашлю

цукорки „Unikat“ з мальтогеном.

Можна дістати у всіх аптеках і дрогеріях

Головний склад **Рудольф Вайнреб**

1070 Львів, вул. Легіонів ч. 31. 1-2



R. BARCOWSKI S.A. POZNAN

Можна дістати в антиках і аптеках.

975 3—20

З життя українців на чужині.

85-ліття українського робітничого т-ва „Родина“ у Відні.

Тому 35 літ група українських робітників у Відні вирішила зложити окреме робітниче т-во, щоб організувати при ньому тих українців, які були на найманій роботі і для яких „Кружок Земляків“, що існував уже, не був своїм складом відповідний. Ініціативна група, що складалася з пп. Бігуна, Локотя, Богайчука та Ференчака, в осени 1896 р. в ресторані „Під чорною кіткою“ (на Флайшмаркті) перевела організаційні збори й легалізувала нове т-во. Від того часу існувало це т-во під назвою „Родина“ без перерви, міняючи локалі, але не міняючи основи, на якій воно з самого початку стояло, як виразно українська національна організація. Бували в житті т-ва більш яскраві моменти, коли воно виявляло більшу енергію, виявляло більшу працю, але й у часах, коли ця праця була менш помітною, „Родина“ була все притягуючим центром для українців-робітників у Відні.

Крім традиційних свят — Святого Вечора та Великодня, на які сходилися сотки українців, членів і нечленів т-ва, уряджувало воно різні заходи, вистави, відчити, провадило шкільки для дітей та неписьменних, курси українознавства, не забувало й про потреби краю, збираючи по-

СНІГІВЦІ І ЧОБОТИ дітей і молоді

в палочкайній виборі і до захоплюючих цінах

— поручає —

Перший спеціальний магазин

Діточої обуви A L - S A - D O

Львів, вул. СИКСТУСЬКА 19.

важні суми на „Рідну Школу“. Культурно-освітню роботу т-ва з призначенням відзначали славні наші діячі, як І. Франко, Олесьницький, Танякевич і інші, що були почесними членами т-ва.

По світовій війні настали були для т-ва тяжкі часи, коли комуністичні елементи робили спроби розбити націоналістів і завладіти т-вом для своїх цілей. Але це їм не вдалося. Всі атаки відбито, а тепер т-во може бути спокійне, що такої небезпеки вже нема й бути не може.

Теперішній виділ т-ва „Родина“ складається з отсих членів: Володимир Мацілінський — голова, який працює в товаристві саме десять літ та якому т-во „Родина“ багато має до завдячення, Іван Ляховський — заст. голови, Іван Француз — заст. писаря, Лука Лесів — скарбник, Михайло Бурнада, Харл. Олійник, Федь Козаченко, Василь Яковий, Михайло Маранчак, п-і Розалія Мельнерович і Васильковська — виділові. Контр. Комісія: Цап Осип і Волянник Михайло.

Ювілейне свято „Родини“ відбудеться 14-го ц. м. з такою програмою: В год. 9.30 Служба Божа в церкві Св. Варвари за здоров'я членів т-ва. В год. 4.30 попол. панахида за померлих членів т-ва. В год. 7. веч. святочна академія в локалі на Рімергасе 11, що складатиметься з святочної промови, вручення почесних грамот, відчитання привітів і вокально-музичної частини, в яку входитимуть виступи мішаного

хору т-ва „Родина“, чельове сольо проф. Бережинського, деклямація п. Морозівної, басове сольо п. Савки, скрипкове сольо п. Занька, фортепианове сольо п. Левківної. Письма та привітання просять надсилати на адресу: Лука Лесів, Відень, Австрія, Гофбург.

Черчіль про Індію.

А. Т. Е. Лондон. Сьогодні відбулось зібрання „Індійського і Загально-державного Товариства“, на якому б. головний вожд англійської армії в Індії Якін Кінбол та б. канцлер фінансів Черчіль гостро критикували політику уряду Мекдональда в Індії. Черчіль заявив, що Мекдональд веде політику необдуманих концесій для гіндусів і що ця політика доведе до надмірного розросту самоурядування Індії та не здавить революційних рухів у цій країні. Рух Ганді треба скорше чи пініше здавити, бо голоду гіндуського тигра не вдасться заспокоїти дрібкою котлячого молока, себто концесіями й уступками. Чим скорше Англія це розуміє, тим ліше. Англія ніколи не виречеться своєї історичної місії в Індії.

ПАНІ! на св. МИКОЛАЯ, на ялинку найкращі найдешевші і найпрактичніші **ДАРУНКИ** купите у фірмі:

„ТРИКОТ“ ЛЬВІВ ГАЛИЦЬКА 21- Великий вибір, светерів, біллі, рукавичок, дитя-1077 — — — чого вбрання. — — — 1—3

Струве про більшовизм.

На зборах „Дня“ в Білгороді відомий російський діяч П. Б. Струве виголосив промову, в якій між іншим сказав: „Наші права й обов'язки бути супроти більшовизму непримиримими випливають із самої суті більшовизму, який не признає ніякого чесного порозуміння. Більшовики не знають ніяких уступок та компромісів, вони по своїй сатанічній суті не можуть прийняти ідеї миру і любові і тому ми примушені, обов'язані бути непримиримими та вимагати непримиримості від усіх, що стоять з нами на одній всесудьбській платформі. Непримиримість це наш обов'язок. Тільки непримиримість супроти комунізму дивигне наш народ до боротьби за національну Росію“.



Виключний склад
ГАБРІЄЛЬ СТАРК

Львів, пл. МАРИЙСЬКА, ч. 11.

Тайна організація в Бесарабії.

З Бухаресту подають, що в Галаці терористична організація напала на вищого функціонера поліції і смертельно поранила. Одного учасника замаху арештовано і він признав, що в Бесарабії існує тайна терористична організація, яка між іншим виконала цей замах.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати пошто-вими марками.

ФУТРА

жіночі

та

мужеські

шапки

після

найновіших

журналів



виконує

українська

кушнірська

робітня

ЮЛІЯНА

ГЛУШЕВСЬКОГО

Львів,

вул. Коперника

ч. 16. II. пов.

Скасування присуду.

Розправа перед Найвищим Судом.

В четвер 11. грудня ц. р. відбулася перед Найвищим Судом у Варшаві касаційна розправа проти д-ра Володимира Здебського, адвоката в Миколаєві н. Дн., засудженого вироком окр. суду в Стрию з дня 20. серпня ц. р. на кару у сумі 300 зол. за перест. з § 11. т. зв. „прігіль патенту“. Того проступку мав допуститися промовою, виголошеною дня 12. травня 1929 р. в Миколаєві на концерті в честь Т. Шевченка, у якій закликав, будучи то, український народ до „організації перед переслідуваннями чужих народів“ та до „скинення з себе чужої опіки“.

Обвинуваченого д-ра В. Здебського заступав перед Найвищим Судом, на доручення Союзу Українських Адвокатів посол д-р Степан Біляк, адвокат в Городку. Після виголошеної оборонцем промови, Найв Суд ухвалив у цілості засуджувачий присуд та передав справу окр. судові в Стрию до повного переведення розправи.

Організація послів Б. Б. з Галичини.

Зїзд послів і сенаторів ББ з трьох полуднево-східних воєвідств.

7. ц. м. відбувся у Львові зїзд послів та сенаторів ББ із трьох полуднево-східних воєвідств. Народи відкрив та проводив ім полковник Адам Коц. На збори прийшли воєводи: львівський д-р Наконечников, Кіюковський, станиславський Ягодінський та браківський д-р Квасневський.

Після промови полковника Коца, промовляв львівський воєвода. Його промова була промовою. Відтак сенатор д-р Левенгерц відчитав організаційний реферат. У дискусії взяли участь: президент Львова інж. Вжозовський, М. Яворська, д-р Стриський, д-р Соболєвський, В. Войтович, Косидарський, сен. Лемпке, Кліх і Шаєр. По дискусії ухвалено, що ніхто з послів і сенаторів ББ на терені Галичини не може творити якоїсь політ. фракції, ані належати до неї. Відтак зібрані аж двічі висловили повне призначення для діяльності і праці львівського воєводи. На внесок Стронського ухвалено при кінці вислати для президента держави і маршала Підсудького чолобитню.

На зїзді вибрано президію та зарад львівської регіональної групи ББ в такому складі: голова — полковник Адам Коц, заст. голова — д-р Левенгерц, генер. секретар — Стронський. До заряду увійшли: інж. Вжозовський, сенатор Домбський, посол Хойський, Дзедушицький, Яворська, Косидарський і сенатор Потворевський та посли д-р Стройновський, д-р Войцеховський і Войтович.

Позатим утворено дві секції: різнничу під проводом Потворевського, Стройновського і Габуди та секцію самоурядування під проводом Вжозовського.

У зїзді взяли участь 66 послів і сенаторів, що творять „всходньо-малопольську регіональну групу ББ“.

А. ПЯСЕЦЬКИЙ С. А. КРАКІВ

ФАБРИКА ЧОКОЛЯДИ

порукає: у великій виборі безконкуренційні роди сметанкової, молочної, десерої чокколяди, як також чокколядки, кармеліни і цукри. — Не шумимо рекламою, подарками в жид злосів шаста, бонанами і т. п., але до-стоєно знаменитими виробами приріджених з гарантованих чистих сиринців, хочемо здобувати признавання якнайширших кол, даючи одночасно своїм виробам найприступніші ціни.

269

Замовлення приймає „Народня Торговля“ Львів.

16—20

Ревізії й арештування.

НАДВІРНЯНИЩИНА.

Дня 23. листопада просиділися на постерунку в Микуличині, пов. Надвирна, Іван Онучок, Андрій Стефанюк, Юра Домашевський, Антін Ляховський, Микола Гундяк та Василь Домашевський. Миколу Гундяка випущено з постерунку поліції в год. 8. вечором і він пішов зараз до виборчої комісії (був заступником теж арештованого п. Ляховського, мужа довіря 11-ки) і був уже до кінця при обрахунку голосів. Слід зазначити, що при виборах до сенату українська інста одержала в Микуличині більше голосів, як при виборах до сойму (до сойму 326, до сенату 338).

ЗДОЛБУНІВЩИНА.

У Здолбунівщині звільнено з арештів 6. пос. Антона Нивинського (з рівненської тюрми) і багато інших наших людей. Сидять досі в тюрмі пп. Казимирський, Жиглевич і інші українські громадяни з Кременеччини.

„Поважна маніфестація“.

Пішуть нам з міста: В четвер 11. ц. м. відбулося у Львові в салі польського Педагогічного Т-ва віче польських студентів, щоб заарештувати проти ректорату львівської Політехніки, який „по нинішній день не роз'язав Т-ва „Основи“ (цитат з летючки Львівського Комітету Академічного), а до того заповів потягнення до відомцальності тих польських студентів, що п'яно (30. м. м.) вдерлися були на Заг. Збори „Основи“, які її розбили. Ходу того віча не знаємо, але по 9. год. вечором ринуло на тиху вулицю Хмельовського з пелюстним вереском і танком кілька сот осіб обох полів, які задержалися перед помешканням ректора Політехніки проф. Верешинського. Як на даний знак на вулицю стігло і один з учасників, видно, промовів, проголосив: „Діло“ донос, же пан ректор отримав ордер од Української Організації Військової“. Знова почалися страшенні верески, а коли наразіти стихло, дався чути голос: „Патолог українські!“, що тоді кілька разів повторила і відійшла в діл Калечою, щоб знова на хвилю вернути з таким самим вереском. Та нагло почали всі з незвичайним переляком, у видмі павіці відирати, на Калечу, бо з протилежної сторони показалася поліція. Аж коли далися чути її спокійні голоси: „Проміне сен розейсьць“, засть студентів успокоїлася, задержалася і відшпала роту: „Не дами амі“. Після того якийсь промовець валив на стовпок огорожі і вголосив промову до учасників демонстрації, зазначаючи їй, щоб вони „до так поважней (сік!) маніфестації“ не витрачали енергії, яка їм на будуче буде така потрібна і — спокійно розійшлися. Потім поліція пішла в один, а демонстранти в другий бік і вул. Хмельовського знову вернула до своєї тиші. Очевидець.

НОВИНКИ

— Телеф. 2-11. Піскова 22 „Власна Хата“ Фотограф Лев Янушевич. 537
— Св. Миколай в дорозі! Заходом Виділу Тов. „Українська Захоронка“ у Львові прибуває Св. Миколай до салі „Української Бесіди“ в Народнім Домі на І. пов. дня 18. грудня ц. р. в год. 3-тій пополудні — і роздасть чемним діточкам даруночки. — Діточка Захоронки виконують ритмічні танці і забави, а діточки-господи під умилем проводом учительок забавляються весело і потанцюють. — Музика заєвілена. Сподіємося, що Вп. Родичі радо приведуть свої діточки, а Виділ подбає, щоб традиційне це свято випало цього року якнайкраще. 2 3

— Святочний вечір у честь дир. Миколи Заячківського, заслуженого голови „Сокола-Батька“, з нагоди 60-ліття його уроду уладжує Руханкове Т-во „Сокіл-Батько“ у Львові в неділю 14. грудня ц. р. у власній салі при вул. Руській 20. Сподіємося, що на це свято нашого відомого й заслуженого громадянина і діяча, який по-клав немало заслуг і для нашого видавництва, зокрема для розбудови й вивінування друкарні „Діла“, явиться українська львівська громада якнайчисленніша. Початок: год. 7. вечором.

— Делегації українських учителів у Варшаві. Довідуємося, що до Варшави приїхала 11. ц. м. делегація українських учителів із замкнених у Варшаві в Рогатині та Дрогобичі. Делегація була в департаменті для середнього шкільництва.

— З нагоди імення своїх директорів п. Андрія Мудрика і інж. Андрія Палія складають службовики „Маслосоюзу“ 500 зол. на будову шпиталю ім. Митрополита Андрія.

— Присуд на членів „сельробу“. У Замості закінчився процес проти 6 членів сельробу-літви з Грубешівського повіту, яких судили за приналежність до КПЗУ та за протидержавну ро-

Цілий світ його знає
... і цілий світ його хвалить!

Кожний мусить пізнати
тоалетове мило L u x.
— Єднає воно в собі
найвищі прикмети з най-
нижчою ціною.

LUX

ТОАЛЕТОВЕ МИЛО
найприємніше
в світі.

LTS 4-93

боту. Обвинувачених Возняка, Проця і ще одного засуджено на 6 літ в'язниці, а трьох інших на 4 роки.

— 3 українського наукового життя за кордоном. Засідання ч. 204. Українського Історико-Фільологічного Т-ва в Празі відбулося 9. грудня 1930 із таким порядком дня: 1. Слюсаренко Ф. П. — „Новий фрагмент грецької федеральної конституції кінця IV. ст.“ 2. Щербаківський В. М. — „Малама“.

— Виставка килимів. Міський Музей Артистичного Промислу (Гетьманська 20) уладжує виставку килимів, виробництва „Килим“ із Кракова. Отворення виставки в неділю 14. грудня в 12. год. Різночасно отворені виставка народніх гафтів і тканин, збірки Т. Модзелевської та ялинкова виставка.

— Особисті вісти. В суботу 6. грудня ц. р. відбулася в авлі львівського університету промоція п. Романа Зубика на доктора філософії.

— Автобусова катастрофа. Біля станції Дерезиці (між Дрогобичем і Бориславом) автобус наїхав на авто інж. Унтершціца. Кількох подорожніх було ранених. Купця Мермельштайна та шофера автобусу Гошовського відвезли у шпиталь.

— Хотів застріляти лісного. На полівій дорозі Любича-Княже (біля Рави Руської) хтось стріляв до лісного Ант. Крупі та зранив його в ногу. Крупі відвезли до шпиталю. Поліція веде облаву.

— І таке буває. В місті Ліді 27-літній робітник Семен Андрушко мав 70-літню, але дуже багату любовницю Ольгу Висоцьку, яка його утримувала. На дні ця пара щось посварилася і Андрушко застріляв Ольгу, а потім і сам собі відібрав життя.

— Фальшиві 10-золотівки. Польський Банк у Варшаві подає до відома, що на дні в курсі появилися фальшиві десятизолотівки II. емісії з датою 20. липня 1929, серія ES. 9375357 і серія D. M. 93753388. Тип I. Фальшиві ці банкноти відбиті на грубошуму папері як звичайні, барва паперу більше сіра, а рисунки виконали досить невміло, так, що ці фальшиві 10-золотівки легко пізнати.

— Без білетів. У львівських арештах замкнено Степана Бажего, Антона Біганського, Станіслава Біганського та Івана Мозолу за те, що вони їхали залізницею, а білетів не хотіли заплатити.

— Людоєвє богате. В селі Лісвіч коло Хелміна над Лисою в богатого господаря Касперка саужила бідна дівчина Гануся. Ганусі не пощастило і вона стала вагітною. Господар використав її працю до останньої хвилини, а коли Гануся вже була майже при родах, господар викинув її з дому, не бажаючи мати клопоту з дитиною. Служниця пішла до містечка Хелміна і скиталася безпритульно по вулицях так довго, аж породила дитину в ночі просто на хіднику. Вранці поліція нашла на вулиці матір і дитину, що плакала біля неї на хіднику.

— Фільму Ремарка „На заході без змін“ усунули. На засіданні Найвищої Фільмової Цензури в Берліні висвітлено фільму „На заході без змін“. Описав представник міністерства райхсвері сказав, що дух Льюкарна ще не угрунтувався в діяльній фільмі. Шоправда чисто образливе припущення, в яких Німеччину зображують карикатурно. Щодо фільму „На заході без змін“, то воно Качинський, один із героїв фільму, має виразне лице обличчя. Тому міні-

стерство райхсвері, як представник традиції бувшої німецької армії заявляє проти тієї фільми. Крім того протест міні-ства звертається проти пониження в очах світу впливів німецького воєнка. Представник міні-ства закордонних справ заявився теж проти висвітлювання фільму Ремарка. В тім дусі промовляли представники Саксонії, Лютарингії та Брауншвайгу. Представник Фільмового Т-ва д-р Франкфуртер сказав, що незалежно від того який присуд видасть Найвищий Суд Фільмової Цензури, Фільмове Т-во постановило негайно цю фільму усунути з Німеччини. Описав члени Найвищого Уряду Фільмової Цензури видали присуд, який забороняє висвітлювати Ремаркову фільму „На заході без змін“.

— Лавреати Нобля. Письменник Сінклер Льюїс та професори Ганс Фішер і Ляндштайнер та гін дус Раман, яким цього року призначено нагороду Нобля, приїхали до Штокгольму, де відбулося урочисте вручення їм нагороди та диплому. В цій урочистості взяв участь і король Швеції. Нагороду мира вручають в Ослі, куди вже приїхали єпископ Седерблом та Келльог.

— Пригода архикнязя. Архикнязь Леопольд Сальватор ідучи автомобілем упав жертвою катастрофи: автомобіль перевернувся і він і архикнязь лежить тепер у віденській лічниці. Лікарі ствердили потрясіння мозку та потовчення на ногах і руках. Є небезпека, що Леопольд Сальватор може наслідком випадку занедужати умово.

— Місіонарі в комуністичній неволі. Англійська преса подає, що китайські комуністи скопили в полон 25 християнських місіонарів, між ними ірландського священника Тірнея. Китайські комуністи грозять, що як не дістануть анкупу, то всіх місіонарів розстріляють.

— Розмах Баті. Відомий чеський „король шевців“ Батя постановив вибудувати 200 домів у різних містах, щоб його філії могли працювати у власних домах, а не внайманих. Кожний дім матиме два поверхи, а будова кожного такого дому триватиме тільки 6 тижнів. У місті Фуаднеку вже побудовано один будинок Баті і в нім поміщено робітню азуття та торгівлю.

— І в Бразилії стріляють комуністів. Америка преса подає, що новий президент Бразилії підписав смертний присуд на 30 комуністів яких розстріляно. Ім доказано, що вони приготували проти нової влади переворот.

— Футро жінки Форда. Америка преса містить новинку, яка в наших умовинах життя здається неймовірною: Жінка короля автомобілів Форда купила собі дорожнє футро, яке коштує дуже скромну суму: 16.000 доларів. З якого матеріалу зроблено це футро, ще невідомо.

— Змія в зупі. Англійська преса містить таку новинку: В гіндуській місті Ероді в школі місіонарів приготували обід для учасників місії. Якимсь чином до кітла із зупою впала їдовита змія, а тому, що ніхто цього не заважав, змія зварила і гіндусам подано зупу разом з нею. Зараз по обіді занедужало 40 учнів місіонарської школи і всі вони померли. Лікарі ствердили, що всі ці учні отруїлися мясом їдовитої гадюки.

— Судова помилка. В місті Детмольді іще в 1883 р. померла отроена аршенком стара жінка Марія Крузе. Сиділа тієї жінки зізнав у суді, що син покойної кілька днів перед її смертю гоноив своїй матері, що уба її на підставі

зізнань цього свідка, Конрада Круаза засуджено на довічне ув'язнення за отруєння матері. Конрад Круаза зізнався, що матері не отруїв, що він купив арешник або трути шурі, а від чого померла мати він не знає. Суд повірив сусідові Круаза і присуд оголошено. Круаза відсидів 25 літ ув'язниці, а тоді йому даровано решту кари. Вийшовши на волю, Круаза далі твердив, що сидів у ув'язниці безвинно, але йому ніхто не повірив. Аж недавно вмирав його сусід і на смертній постелі признався свідченню, що Круаза нічого не винен, бо його мати отруїлась сама, а він зізнався проти його сина тому, бо ненавидів його, як суперника, що відобразило йому дівчину, тому порішив фальшивими зізнаннями в суді помститись на особі Круаза.

— Підчас останньої епідемії грипи треба хоронитися перед наворотом, на вулиці синітиками і кальшами, а в хаті теплими пантофлями. Домашні пантофлі — теплі, м'які і вигідні *Рельєс*

Фільма українця в Парижі.

Суперечка за пляжі. — Що каже автор фільму?

Мало кому відомо, що маємо в Парижі земляка, який є автором кількох замітних фільмів, грантів у французьких кінох, а відомі вони адуть на чужині. Вступає він під псевдонімом Евгена Деслава, а зветься Слабченко. У короткому часі встиг він звернути на себе увагу фільмових знавців і його фільми належать до тих, про які фахова критика висловлюється з якнайбільшим признанням.

Від року грає у Парижі його фільм „Монтпарнас“. Тепер ця фільма стала подвійно

славною, бо довкола неї ведеться справа т. зв. пляжітату. Якесь пані Якобсен, що підготувала фільму під таким заголовком від 1928 р. виступила в процесі проти Е. Деслава, домагаючися, щоб він змінив назву своєї фільми, як пізніше, отже запозичену від неї. Якобсен підготувала собі рекламу, а коли появилася фільма Деслава публіка могла думати, що це саме рекламівана фільма.

Париська преса подає цікаву відповідь Е. Деслава на ці закиди:

„Безумовно відмовляюся від дискусії з людьми, що секвестрували мою фільму, заки не матиму доказів, що маю діло з особами поважними і які дійсно належать до кінового світа. По моїм інформаціям, пані Якобсен, що виступає як власниця фільм працює в якомсь більшим магазині як продавця. Щодо її фільму, про яку вона каже, то вона ніколи не була виставлена ні пущена в світ. Мусите признати, що коли фільму накручують у 1928 р., то вона повинна би вже появилася до 1930 р.

„Заголовок „Монтпарнас“ є зовсім неособистий і належить до всіх. Гадаю, що професійна організація не повинна би піддаватися постороннім примхам і людям алої волі. Тільки вона має право рішати конфлікти між людьми кіно. Я готов піддатися їй осудові, але стою на тім, що незнайомі особи, імовірно для цілей реклами, шкодять правильній фільмовій продукції“.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

ІСТОРІЯ ГАЛИЧИНИ В РР. 1918—19. Нарис історії української революції в 1917—20 рр. Написав О. Слободович (з ілюстраціями). Видавництво „Самоосвіта“ у Львові, відділ су-

спільно-історичних наук, ч. 9, стор. 44. Ціна 60 сотиків без пересилки. Зміст: На погасяючій пожежній світовій війні; Від політики верхів до чину низів; Переворот у Львові; Дві сесії Української Національної Ради; Пролом фронту, протинаступ і перехід за Збруч; Контрольні питання.

СЛОВО ДО МОЛОДИХ ЛЮДИЙ. Написав проф. д-р О. Т. Кунштовий (з книжки: „На дорожжю життя“). Переклав з чеського В. К. Видавництво „Самоосвіта“ у Львові. Відділ суспільного видання, ч. 10. Ціна 35 сотиків без пересилки. Зміст: Життя; Тілесне життя людини; Полова зрілість людини; Тваринне і людське полове життя; Турбота про здоров'я.

ЧОЛОВІК ТА ЖІНКА. (Про полове життя та полове хвороби) з образками. Написала д-р Софія Парфанович. Видавництво „Самоосвіта“ у Львові. Відділ природничих наук, ч. 11. Стор. 40. Ціна 60 сотиків без пересилки. Зміст: Вступ; Ріжниця в будові тіла в чоловіка і жінки; Полові наряди у чоловіка; Полові наряди в жінки; Полове життя людини; Достиглий вік; Полова нездатність; Вагітність і полове життя; Охоро-на перед вагітністю; Час пологового вивчення; Венеричні хвороби.

О. Євген Мачелюх: ДІ НАМ ШУКАТИ БОГА? Вид. „Добра Книжка“, Львів 1930, стор. 92. Набувати можна в автора: Кудобинці, п. Зборів.

ЗБІРНИК Математично-Природописно-Лікарської Секції Наукового Товариства ім. Шевченка. Том XXVIII—XXIX. У Львові 1930. Накладом Наукового Товариства ім. Шевченка. Стор. 296.

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платня кооперативна для 12 XII. п. р. масло прима експортне солоне 470 зод., масло прима бльковне несолоне 470 зод., атра холода 029 сотиків, атра сметани 150 зод., копа неш 1150 зод.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Миський театр:
Субота, 13. грудня год. 3:30 попоз.
„Дімок трьох дівчат“.
Субота, 13. грудня, година 7:30 веч.
„Аїда“.
Неділя, 14. грудня, год. 3:00 „Кордіан“;
год. 7:30 веч. „Фінка і Монмарт“.
Театр Ріжнородностей (в Нар. Домі):
Субота, 13. грудня, година 7:30 веч.
„Доротея Ангелман“.
Неділя, 14. грудня, година 3:20 попоз.
„Кордівський дивовида“; година 7:30 веч.
„Доротея Ангелман“.

Малий Миський театр:
Субота 13. грудня, година 7:30 веч.
„Перфуми моєї жінки“.
Неділя, 14. грудня, година 3:30 і 7:30
веч. „Перфуми моєї жінки“.
Театр Новин (в с.з. в. „Кольосей“):
Субота, 13. грудня, година 7:30 веч.
„Розчлн проф. Пінтая“.
Неділя, 14. грудня, год. 4 і год. 7:30
веч. „Розчлн проф. Пінтая“.

Кіно.

ВПОЛЬО: Звукова фільма: „Син білий гір“ і додатки.
ГРАЖИНА: Звукова фільма: „Анже-тіта“.
ЛЕВ: Звукова комедія: „Чар Мекс-иканки“ і звукова драма: „Знайомі з ву-лиці“.
МАРУСЕНЬКА: Звукова фільма: „Гай Гант“ (Анна Мей Бонг).
ОАЗИ: „Проклім крові“.
ЛІНИ: Симфонія змісли (Грета Гарбо, Джон Гальберт).
ПІЛІАС: Звукова фільма: „Опир і опері“ (Льон Чаней).
ПІСАЖ: „Країна безправна“ і додатки.
ПРОМІНЬ: „Чотири чорти“.
ФАТАМОРІННА: „Дівчина з пекла“.
ХІМЕРН: Міліонів пани. (Гарі Льюс, Мері Бренк).
СІЛІВЕР: Три пристрасті і Чорне кино.
УПІХА: „Зведена дівка“ (Рене Адоре).
МОНТІ на вогню коу зніт“.

Програма радіо.

Субота 13. XII. 1930.

Варшава (1411,7) 20:30 Жидівська му-зика. Гельсінгфорс (221,4) 19:15 Опе-ретка. Лондон (356,3) 14:00 Національна програма. Берлін (419) 16:30 Концерт. Харків (426) 16:00 Концерт. Прага (466,2) 19:20 Оркестра дута. Медіолан. (300,8) 16:15 Музичні продукції. Відень (56,3) 12:00 Кансела Гайгера. Будапешт (50,5) 9:15 Солісти. Ленінград (1000) 16:00 Ка-меральна музика.

Неділя 14. XII. 1930

Варшава (1411,7) 10:15 Богослужен-ня. Гельсінгфорс (221,4) 17:35 Хор. Ренель (401) 12:00 Музика. Харків (416) 15:00 програма для дітей. Стокгольм (435,8) 14:00 Симфонічний концерт. Рим (441,9) 13:00 Радіоквінтет. Прага (466,2) 10:50 Квартет. Одрічка. Відень (516,3) 10:20 Концерт на скрипці та ор-гані. Будапешт (500,5) 11:0 Релігійні пісні і богослуження. Ленінград (1000) 16:00 Концерт. Париж (1724,1) 18:30 Концерт.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакції не відповідає

Український Наддніпрянський Хор під проводом Дмитра Котка (в складі 22 муж. голосів, виступить у Львові, в с.з.з. Лисенка (Шашкевича 3) в поне-ділок, дня 15. XII. п. р. з одним тра-диційним концертом. 1047 4—5

Відчит д-ра Д. Донцова, що зав-урадити Жиночий Кружок ім. Ганини Барвінок, з незалежних від Г-ми і пре-зидента причин, не відбудеться.

Стефанія з Юрицької і Амвросій Ле-ви складають 30 зод. замість повідом-лення про вичення, яке відбулося в Кракові дня 2. листопада 1930, з чого признають 25 зод. на Український інвалідів, а 25 зод. на Рідну Школу.

Ширш Сходина „Союзу Українок“ відбудеться в понеділок 15. п. м. в год. 19. в домі Г-ни. На порядку: „Наші організаційні завдання“. Реферуватиме Кисілевська. 1076 1—2

З Українського Технічного ТОВА-риства. Повідомляємо, що в середу дня 17. п. м. в год. 18. відбудеться в домі Товариства відчит н.ж. Костя Котель-ного на тему: „Бражнина з побуту в Японії“ зі світлинками образками і музич-ною грамофонною плат. Просимо о численну участь. Гостям ради. 1079

Кооп. український театр у Львові! Укр. Нар. театр ім. І. Тобілевича в Станіславові. 881

ЛЮБЯЧІВ:
13. XII. „Гарна Олена“.
14. XII. „Долзи“.

ЯВОРИВ:
15. XII. „Паяльник“.
16. XII. „Мед“.
17. XII. „Червонока мист“.
18. XII. „Циганка Аза“. Пополудні.
19. XII. „Марусь Богуславка“.
20. XII. „Долзи“.
21. XII. „Гетьман Дорошенко“.

Управу Театру просить ласково укра-їнське громадянство Яворова о при-йняття дружини Театру в складі 20 осіб. Список артистів надано до Пев. Того-вельної Спідан.

Присилайте передплату!

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

ТОЛОЧУ ДІСЕНІ на оксамітах і на пляжових плащах навіть старих, зм'якшених; відсікую, чистю, перероб-ляю. Волянська, Львів, Собіського 12, тел. 17-04. 232а 35-7

ГОДИННИКИ „Zenith“, „Longines“ та-кож біжутерію власного виробу, поручає: Домбровські-Розва-жівські, Львів, (Готель Жоржа). — Дотігдіні умови. 888 4—7

КОНТОРА „ПОМ.Ч“, магістра пра-вничного бухгалтера. Прохання: с.арти, консультації, повірені справи в державних, муніципальних і фскальних урядах. Спеціальні справи щодо горо-джанства, дозволи на побут, а також ліквідація маєтків і т. п. справи, як роз-бір бізнесів і бухгалтерійні праці. Варшава, Краківське Передмістя черга 10 пом. 3 тел. 469—49. 973 3—4

КОМІТЕТ АДВОК. з 3-літньою адв. практикою шукає місця в ад-воката в днє 15/1 1931 р. Зголошення до Адм. „Діла“ під „Я.О.“. 1021 3-6

АДВОКАТСКА КАНЦЕЛЯРІЯ на прохання, що добре йде, wraz з по-мешканням відступається. Зголошення до адм. „Діла“ під „Канцелярія“. 1010 3-3

ПРИЙМУ на станцію учеників в до-брого дому. — Відомість в Адм. і-страції „Діла“ під „Ученики“. 1049 2—2

БІЖУТЕРІЮ, ЗОЛОТІ І СРІБ-ні ВІРЮБИ продає за готівку: на-рати від десятиліт у цілм краю знала фірма Іван Зельтенрайх, Львів, па-Марійська ч. 5. Купую брилянти, золо-то, срібло, плачу найвищі ціни. 437

КАВАЛЕР, позичить кілька тисяч зо-лотих на 4 місяці, за мешкання в цілм удержанням у дрогобичі: — або пропозиція на 8.000. — Зголошення: Михайло Гриня, Трускавець. 10/3 1—2

КОНЦІМЕНТА рутинізованого поїмне від зарод або 15. січня адвокат Д-р Личій у Гусятині. 1072

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

Спеціаліст повторних, шкільних мед. і косметички Д. сек. шп. від і дльви-орд. від 8—9 і 9—3, в неділя від 9—1 Львів, Асники 1, ріг Підсудського (Панської). Телеф. 48-01. — 1032 Лічення жіляків. 42—7

Спеціаліст мед. хірургії, с.р.н. і молуза

д-р Фелікс Ган

Львів, Листопада 30.

1206 Пересвітлення Ультеном.

Косметичне заведення

Д-ра Ом. Тушицького

Львів, св. С.Ф.І. ч. 3 III п.

Усуває недосади: пера, бадина і черво-ности шкіри, волосі, бородавки, від-тиски, веснянки, работиння, дашоби, блички, білі і червоні плями товшаки, гронни, зморшки і надмірне почення. Вибає достаточо. Гігієнічні масочки проти розширення жилак і зморшок. Від 15. грудня косметичний курс. 1012 2—3

**КРИВИЦЮ
ЧАХОТКУ
ВИСНА-
ЖЕННЯ**

лічить
вітаміново
вапневий

**BIOCALCOL
KLAWE**

2.600 зл. ПІНІНА НОВІ ЗАГЛЯНИ

ФОРТЕПІАНО у вишній у зель-нім виборі по різних цінах

на догідні сплати, поручає: „Moniuszko“ вул. Зіжоровича, ч. 10. 993 4—8

Св. Миколай з морозом іде!

Дарунок на св. Миколая — це радість для молоді, а розрада для старших. Найкращим дарунком під зиную пору — це теплий светер та взагалі теплі во-злічкова гардероба, яку кожний повинен купити готову або на замовлення в оди-нодій українській трикотажній Катр Венгер — Львів, Костюшка 3/1.

Ширіть наш часопис